

RB Kring Gelderland e.o.
ODV actualiteiten
5 november 2018

Mr. Peter A. ter Beest MPLA
info@pensioenpodium.nl

Inhoud

- Inleiding
- Schenkingsperikelen
- ODV – civiel
- ODV – fiscaal
- ODV – aanwenden (bancaire) lijfrente
- ODV – overlijden – erfrecht
- ODV – overlijden – fiscaal
- ODV – planningsmogelijkheden
- ODV – echtscheiding
- ODV - samenvatting

Inleiding

- 2017 Wet Uitfaseren Pensioen in eigen beheer
- 3 jaar de tijd voor een keuze (tot ultimo 2019)
- 3 mogelijkheden:
 - a) Premievrij Laten staan (fiscale en commerciële waarden);
 - b) Afkoop pensioen voorziening (fiscale waarde);
 - c) Omzetten in een oudedagsverplichting (ODV) (fiscale waarde)

- Bij b en c → eerst verschil commerciële- en fiscale waarde prijsgeven.

 PensioenPodium

Schenkingsperikelen (1)

- Door S&E (Belastingdienst) aangehaalde jurisprudentie;
 - BNB 2002/317 en Moltmaker in FBN 2002/69:
 - Bevoordelingswil niet te subjectief opvatten → *“het feit dat de familieverhouding slecht zijn en de heer X subjectief bezien zijn broers eigenlijk niets cadeau wil doen, laat onverlet dat hij objectief bezien wel degelijk een schenking aan hen wil doen.”*
 - BNB 1994/261:
 - Ex-parter had bij echtscheiding recht op helft gemeenschap. Het hoge vermogen dat de man had vergaard tijdens huwelijk was de aanleiding voor haar om te scheiden. Ex-partner nam bij scheiding genoegen met een klein deel van de gemeenschap om voorgenoemde reden. HR → objectief bezien een schenking (overbedeling aan man) → intrinsiek motivatie speelt geen rol.

 PensioenPodium

Schenkingsperikelen (2)

- HR 19 juni 1911, W 9203 Hoornse Taart-arrest:
 - Verdachte stuurt taart met gif naar adres slachtoffer → schenking. Dat haar motief (moord) geheel niet in lijn lag met bevoordeling maakt dat niet anders. Motief stuurt immers altijd de schenking.
- NB! Rechtbank Gelderland 18-9-2018 nr. 17893:
 - Wil tot bevoordeling moet zelfstandig worden onderzocht. Het bewust zijn (het voor lief nemen) dat een ander wordt bevoordeeld is niet voldoende. Acute geldbehoefte staat i.c. vrijgevigheid in de weg. Punt 20 van het vonnis

 PensioenPodium

ODV civiel

- Aanspraak op een reeks uitkeringen = vermogensrecht.
- RJ- Schuld van de vennootschap aan de gerechtigde(n).
- Jaarlijkse oprenting met marktrente artikel 12.3a van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011 (URLB) (rente 2017 en 2018: 0,06%).
- V&A 17-027 (26 september 2017): ingewikkelde systematiek van oprenten, tenzij omzetting / ingang op balansdatum. 24 september 2018: overzicht u-rendementen / marktrenten. Let op! Verkeerd oprenten: formeel risico sanctie (72%).
- Uitkering vanaf AOW-datum (>2 maand) of 5 jaar eerder in 20(+5) jaar.
- Óf tot de pot leeg is (bij reële onderdekking).

ODV fiscaal

- Periodieke uitkeringen belast in box 1.
- Mogelijkheid over te dragen naar andere vennootschap.
 - overdrachtprijs = fiscale waarde.
- Mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk aan te wenden voor een (bancaire) lijfrente.

ODV aanwenden (bancaire) lijfrente (1)

- Artikel 38p, tweede lid, Wet LB 1964: ODV aanwendbaar voor een lijfrente vóór ingangsdatum van de uitkeringen in termijnen.
- Vormen? (3.125 en 3.126a Wet IB 2001)
 - a) Tijdelijke oudedagslijfrente: – niet eerder dan jaar AOW
 - maximum € 21.483 per jaar (2018)
 - minimale duur 5 jaar
 - niet later dan AOW + 5 jaar
 - b) Levenslange oudedagslijfrente:
 - niet later dan AOW + 5 jaar
 - geen maximum
 - duur 'levenslang' / 20 jaar (bancair)
 - c) Nabestaandenlijfrente
- Overbruggingslijfrente?

ODV aanwenden (bancaire) lijfrente (2)

- Reeds ingegane ODV-termijnen.
- Besluit 24 november 2017 en V&A 17-008 → onder voorwaarden toch mogelijk om aan te wenden voor een lijfrente.
 - Voorwaarden:**
 - 1) Volledige waarde ODV moet worden aangewend.
 - 2) Voorafgaand verzoek bij inspecteur met een beroep op de hardheidsclausule (artikel 63 AWR).
 - Reële Onderdekking?**
 - Extra voorwaarden:**
 - 3) I.p.v. voorwaarde 1: alle bezittingen worden aangewend.
 - 4) Onderdekking dient het gevolg te zijn van reële ondernemings- of beleggingsverliezen.
 - 5) Eigen beheerlichaam wordt direct geliquideerd .

 PensioenPodium

ODV overlijden en erfrecht

- Geen 'leer van het zelfstandige recht' (zoals bij pensioen/verzekerde lijfrente), maar onderdeel van de nalatenschap (vergelijkbaar aan bancaire lijfrente).
- Handreiking 4 april 2018 en 8 mei 2018:
Alleen erfgenamen kunnen de ODV-uitkeringen krijgen (anders fiscaal onzuiver).
Wettelijk erfrecht 4:13 BW en/of testament is bepalend.
→ (Quasi) wettelijke verdeling: langstlevende uitkeringen / kinderen krijgen vordering.
→ Vruchtgebruik? (kwalificeert ODV als vrucht?)
→ Tweetrapsmaking?
- Geen (wettelijke) verdeling: conform erfstelling verdeeld.
- Huwelijksvermogensrecht: CAP gaat uit van verknochtheid bij overlijden → geheel in de nalatenschap van DGA onder verrekening ½ van de waarde.
- Afspraken in ODV-overeenkomst i.s.m. erfrecht: ODV-overeenkomst nietig - erfrecht leidend.

 PensioenPodium

ODV overlijden en fiscaal

- Artikel 38p lid 2b Wet LB 1964
→ bij overlijden terwijl de termijnen nog niet zijn ingegaan.
→ binnen 12 maanden na overlijden ingaan.
→ uitkering aan de erfgenamen, voor zover natuurlijke personen.
→ looptijd 20 jaar.
- Artikel 38p lid 3 Wet LB 1964
→ bij overlijden terwijl termijnen zijn ingegaan: resterende termijnen naar erfgenamen, voor zover dit natuurlijke personen zijn.
- Artikel 38p lid 4 Wet LB 1964
→ artikel 32 lid 3 SW 1956 overeenkomstig van toepassing.
→ vrijstelling o.g.v. artikel 32 lid 1 5e SW 1956.
→ imputatie voor de langstlevende o.g.v. artikel 32 lid 2 SW 1956.
- Géén imputatie voor bijvoorbeeld de kinderen, wél vrijstelling.

 PensioenPodium

ODV planningsmogelijkheden

- Standaard: langstlevende krijgt de ODV.
- Verzorgingsgedachte partner.
- Partnerpensioen ingeleverd.
- Alternatief? Naar de (klein)kinderen
Hoe? → Legaat i.c.m. met minimaal percentage erfgenaam (1%, 1%).
- Voordeel: estate planning:
 - vrijstelling langstlevende blijft in stand.
 - netto deel niet via vermogen/nalatenschap langstlevende.
- Risico: wellicht hoog belastingtarief bij de (klein)kinderen.
Oplossing? Afstorten naar lijfrenteproduct → eigen lijfrente t.b.v. (klein)kind.
- Aandachtspunt: inhoud ODV-overeenkomst / VSO! (openbreken?)

 PensioenPodium

ODV en echtscheiding

- **Bestaande situaties (vóór uitfaseren)**
- Geconverteerde aanspraak partner: eigen aanspraak, uitfaseren mogelijk.
- Verevende aanspraak:
 - dga kan ouderdomspensioen uitfaseren (toestemming ex-partner)
 - CAP: *partner recht om bijzonder partnerpensioen uit te faseren (geen toestemming ex-partner nodig)*
- **Rechtbank Amsterdam, 31 januari 2018: ex-partner verplicht mee te werken aan conversie + omzetting in eigen ODV (zowel ouderdomspensioen als bijzonder partnerpensioen) o.b.v. redelijkheid en billijkheid.**

 PensioenPodium

ODV en echtscheiding (2)

- **Afhankelijkheid ex-partner?**
- Huwelijksvermogensrecht is leidend.
- Mogelijkheid: verdelen of uitruilen van vermogensbestanddelen.
- Verknocht? Bij overlijden: ja! Bij echtscheiding: ?
 - V&A 18-006 (24 mei 2018): CAP stelt dat de ODV dezelfde mogelijkheden kent als pensioen.
 - (wettelijk kader ontbreekt echter)
- Aandachtspunten:**
- Artikel 19b, lid 3 Wet LB 1964: alleen toegestaan indien in het kader van echtscheiding: dus niet meer mogelijk wanneer scheiding al heeft plaatsgevonden? → Kort voor de scheiding, maar: compensatie (mede) in het licht van aanstaande echtscheiding bij aanstaande gewezen partner belast en aftrekbaar bij DGA (verrekening).

 PensioenPodium

ODV en echtscheiding (3)

- **Compensatie belast?**
- V&A Kennisgroep Verzekeringsproducten en Assurantiebelasting (18 juli 2018)
- **Uitfasering staande huwelijk en niet in zicht van echtscheiding:** directe of voorwaardelijke compensatie heeft geen gevolgen voor de inkomstenbelasting. Speelt zich af in de vermogensfeer.
- **Uitfasering in het zicht van echtscheiding of na echtscheiding:**
 - compensatie belast bij de (gewezen) partner (artikel 3.102, lid 1 Wet IB 2001).
 - compensatie aftrekbaar als persoonsgebonden aftrek bij DGA (artikel 6.3, lid 1 Wet IB 2001).
 - Oplossingen?
- Uitsstel heffing ex-partner: storting t.b.v. lijfrente ex.
- 2.17, lid 7 Wet IB 2001 (fiscaal partnerschap) (jaar van scheiding)
- Tot slot indien de compensatie eveneens is belast met schenkbelasting, dan samenloopbepaling artikel 32, onderdeel 9 SW 1956. → vrijstelling van schenkbelasting.

ODV - Samenvatting

- Schuld tegen samengestelde interest (gem. U rendement vorig kalenderjaar);
- Pensioenbepalingen (aanbieders en sancties) blijven van toepassing;
- Mogelijkheid tot geruisloze overgang naar lijfrente;
- Erfrecht leidend → redactie testament is cruciaal;
- Estate Planning mogelijk;
- Compensatie die partner direct of onder opschortende voorwaarde verkrijgt → vermogenssfeer (onbelast);
- "Compensatie" na echtscheiding of in zicht van echtscheiding → pensioenverrekening → belast (art. 3.102 Wet IB)/Aftrekbaar (art.6.3 Wet IB).

HARTELIJK DANK!
